

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v ponedeljek 7. maja 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 6. maja.

Schönerer obsojen.

Državni zbor ima jednega poslanca manj; sinoči ob 1/2. uri je bil Schönerer obsojen na 4 mesece težke ječe poostrene z dvakratnim postom na mesec in na izgubo plemstva, ker je bil v noči pred smrtjo nemškega cesarja Viljema z 28 tovariši prihrumel v vredništvo „N. W. Tagblatt“ in se grozil dotičnim vrednikom. Sozatoženec Gerstgrasser dobil je dva meseca težke ječe. Vsled te obsodbe zgubi Schönerer za pet let volilno pravico in neha biti državni poslanec. Sodnijska obravnava je trajala dva dneva in dunajsko občinstvo tako zanimala, da so nekateri listi napravljali posebne izdaje in da so bili mahoma pokupljeni navadni večerni listi ter je bilo skoraj težko kateri list dobiti, ako človek ni prišel o pravem času.

Sinoči se je pred deželnim sodiščem zbralo na tisoče občinstva, ki je bilo radovedno zvedeti izid sodnijske obravnave. Na vseučiliški cesti so stali večinoma židje, ki so z nekakim nemirom pričakovali obsodbe svojega najhujšega nasprotnika. Pred deželnim sodiščem pa se je vse trlo prijateljev Schönererjevih, antisemitov in vseučilišnikov, da je bilo nemogoče preriti se skozi klopčič. Ker tudi vozovi niso mogli prodreti, nastavljal se je na dolnji strani oddelek vojakov, na gorenji pa oddelek javnih redarjev ali policajev, ki so skrbeli za red in mir. Mnogo ljudstva je čakalo po sosednih krčmah in kavarnah, da bi hitreje izvedeli izid.

Ko je ob polu enajstih zvečer Schönerer prišel iz deželnega sodišča in se vsedel v voz, zagrmelo je iz tisočerihih grl: Živio Schönerer! Pa pri tem ni ostalo; ljudje so drli za vozom, ki se je zaradi gnječe le počasi pomikal naprej, spregli konje in Schönererja samotěž peljali proti državnozbornski cesti. Ker pa zaradi množice niso mogli naprej, Schönerer izstopi in gré peš domov spremljan od svojih prijateljev, ki so neprenehoma kričali: Živio Schönerer! Pros't Schönerer! Ko je odšel v

hišo, ostali so zunaj in zapeli: „Die Wacht am Rhein“, potem pa ponavljali krik: Živio Schönerer! Na tla z židovskim časnikarstvom! Na tla z židi! Čez nekoliko časa pride neki človek iz hiše in jih v imenu svojega prijatelja Schönererja prosi, naj se razidejo, ker je jeden njegovih otrok za škrlatico bolan in on sam tudi potrebuje počitka. To je pomagalo, ljudstvo se je mirno razšlo. Na ulicah so se pa še pozno v noč shajale gručice Schönererjevih pristašev, zlasti vseučilišnikov, ki so domov gredé prepevali in kričali: Živio Schönerer! Pros't Schönerer!

Posebni neredi se pri vsem tem niso zgodili; prijeli so samo troje mladih ljudi zaradi neubogljivosti vojaškim ukazom in naredbam za vzdrževanje reda in miru. Kdor je imel priliko te dni in zlasti sinoči po javnih shajališčih poslušati pogovore ljudi, lahko se je prepričal, da se antisemiti na Dunaji čedalje bolj množé, in da se bo njih število po obsodbi Schönererjevi še pomnožilo. Ali to ni čuda, ker predrznost in nesramnost židovstva res že presega vse meje. Eno pa je, kar so ljudje splošno obsojali pri Schönererju, namreč njegovo protiavstrijsko veliko-nemško mišljenje. Pravi Dunajčani se od nekdanj odkljujejo s svojo udanostjo do cesarske rodbine in Avstrije; izjemo dela tuji židovski živelj, ki spodkopuje rodoljubje, in čigar listi, kakor je Schönerer sinoči pred sodiščem rekel, ljudstvo pripravljajo za republiko. To je jeden vzrok, da se pravi avstrijski rodoljubi odvrtačajo od židov; to je pa tudi vzrok, da so se Schönererja pošteni rodoljubi kolikor mogoče ogibali, dasi so sicer morda odobravali njegovo vojsko proti židom in zlasti proti židovskemu časnikarstvu.

Lueger — Svoboda.

Poslaniška zbornica je včeraj razpravljala vprašanje, ali se je dr. Lueger s svojim govorom o poslancu Svobodi pregrešil zoper parlamentarno dostojnost ali ne. Dr. Lueger je rekel, da hoče vse, kar je trdil, dokazati, ako se v ta namen izbere poseben odsek. To se je zgodilo, ali odsek je odločil,

da po opravnem redu nima preiskavati, ali so trditve Luegerjeve resnične ali ne, ampak samo izreči, so bile li za Svobodo razžaljive ali ne. In v tem oziru se je odsek soglasno izrekel, da je bilo za poslanca Svobodo žaljivo, ker mu je kot poštarju očital, da so se pisma političnih nasprotnikov na njegovi pošti odpirala, in ker mu je rekel, da je sramota za nemško ljudstvo v Avstriji. Poročevalec je bil dr. Tonkli, ki je kratko pa jasno razložil stališče odsekovo. Dr. Lueger pa je mirno in točno z raznimi listi dokazoval, da si češki rodoljubi res niso upali svojih pisem na njegovi pošti oddajati, da je pri razdelitvi podpore o priliki neke povodnji nepošteno ravnal, da je iz dotične knjige iztrgal neki list in vtaknil nov z vse drugačnim izkazom i. t. d. itd. Ker Svobode ni psoval naravnost, ampak le pogojno rekel, da se ne zmeni za to, ako ga imenuje lažnjivca, opravljivca in obrekovalca, dokler samega sebe ne opere, bile so njegove besede opravičene, ker človek, kakor ga opisujejo od njega (Luegerja) naštetih dogodki, res ne more biti na čast nemškemu narodu.

Govorili so še grof Dubsky, Weitlof in Kopp, ki je Luegerju podtikal, da je „perfidno obrekoval“ poslanca Svobodo. Mož se je spozabil, da tudi to ni parlamentaren izraz, in da ne gre v istem trenutku, ko se obsoja nedostojnost nekega govornika, enako nedostojno ali pa še bolj žaljivo koga napadati. Ali pa si je dr. Kopp morda mislil, da je njemu kot staremu parlamentarcu vse dovoljeno? Toda dr. Lueger je bil družega mnenja in je prosil predsednika, naj se tudi za ta osebni napad izvoli poseben odsek, ki naj starega parlamentarca Koppa pouči, da ne gre tovarišev osebno napadati in žaliti. Predsednik mu je to obljubil in dotični odsek se bode volil v torek 8. t. m. pred sejo, ker jutri zaradi grških velikonočnih praznikov ni seje. V sredo bomo imeli torej zopet enako razpravo kakor včeraj, morda ne ravno tako dolgo, pa tem bolj zanimivo, ker se bodo levičarji gotovo upirali temu, da bi zbornica pokarala enega njih glavnih voditeljev, dr. Koppa! Po njih mnenji se to spodobi

LISTEK.

Prijatelj.

(Poslovenil J. Steklasa.)

I.

„Ste že slišali, da je Ivan Ivanič umrl?“

„Da, pa ste tudi že slišali, da je ves svoj imetek zapustil Semenu Semeniču? Vidite, to je vendar pravo iskreno prijateljstvo! Več let, odkar sta vkup živela, delila sta med seboj vse enako, radost in žalost, dobro in zlo. To je nekaj nenavadnega v naše praktičnej dōbi!“

„Gotovo! Redkost! Pa veste tudi, da se je Semen Semenič odrekel dedščini?“

„Tega nisem slišal.“

„Je, je! Pripoveduje se celó, da je radi tega bil pri gubernatorji. Naj izvoli naša prevzvišenost vse vrediti — rekel je on — kakor se jej rači, meni ne treba nič, jaz grem romat.“

„Romat?“

„Tako je rekel.“

„Pa kaj mu je šnilo v glavo?“

„Bog si ga vedi! Misli se, da je tako vplivala nanj smrt Ivana Ivaniča. Saj priznati morate tudi sami, da je to umljivo. Kako tudi ne?! Toliko let skupaj, a zdaj naenkrat . . . moralo je starca v srci zaboleti, pa mu je prišlo na pamet, da se posveti pobožnemu življenju.“

„Da, da, ali pri tem so vplivali brčkone tudi kakšni grehi, za katere hoče zdaj pokoro delati.“

„Pa to se razume; saj sem tudi sam o tem marsikaj slišal. Morda veste, da je bil poprej blagajnik v gledališči, a da je nekega krasnega jutra izgubil denar . . .“

„Izgubil?“

„Da! Tako je namreč trdil. Ravnatelj je takrat bil bogat človek, pa mu je odpustil.“

„Razumem, to je Semiču prav prišlo — počasi je bogatil.“

„Oh, ni mu to nič pomoglo.“

„Pa vendar je imel denar?“

„Kaj še, nikdar mu ni bilo dosti.“

II.

Semen Semenič Kedrin je bil v n-skem gledališči blagajnik. Vsak ga je imel rad. Opravljal je svoje dolžnosti kot blagajnik točno in vestno ter so

vsi ga smatrali za uzornega človeka. Ako se je dogodilo, da je kdo za stiske pri blagajni preveč plačal, Kedrin mu je precej oni prebitek povrnil. Dá, enkrat se mu je dogodilo nekaj posebnega, radi česa so ga tovariši i občinstvo zasmehovali. Preštévši denar v blagajni, uvidi, da je v njej jeden rubelj preveč. Ni premišljal dolgo Semen Semenič, nego je pribil na blagajno objavo, v kateri prosi, naj se tisti, kateremu se je to pripetilo, na vsak način zglati pri njem v blagajni. Naravno, drugi dan se je prijavilo do stotine ljudi, ki so se nadali dobiti ta nesrečni rubelj. Čudno, da Semen Semenič ni znorel, pa da se ni v to vmešalo redarstvo, ne bi bil znal, kako da se vsega tega oslobodi.

Tako je tekel čas. Ali enkrat se je iznenada raznesel glas po gledališči, da je Semen Semenič izgubil denar, tako okoli tisoč rubljev. S početka ni nobeden tega verjel, ali kmalu se ta glas potrdi.

Zmešan, bled, opotečega koraka stopi pred ravnatelja ter mu javi, kaj se je pripetilo.

„Pa kako se vam je moglo to dogoditi?“ vpraša ravnatelj.

„Ne vem niti sam!“ odgovori z drhtečim glasom Semen Semenič, „ali me je Gospod Bog kaznil ali mi je to sramoto priredil sam peklenšček! Sinoči

samo dr. Luegerju; zato so včeraj glasovali za predlog odsekov; mnogi izmed njih so se bili pa glasovanju umaknili; desnica je bila skoraj vsa odšla ter jih je komaj 30 ostalo v dvorani, med njimi pa jih je glasovalo kakih deset, namreč nemški kmečki pa slovenski poslanci z antisemiti in demokrati zoper to, da bi bil dr. Lueger nedostojno govoril in zaslužil pokaranje. Bomo videli, bodo li levičarji enako rahločutni tudi pri obsodbi dr. Koppa ali ne.

Budgetna debata

se jako počasi vrši. Zaradi gori popisane razprave bile so včeraj rešene samo velike šole; tržaški poslanci so pri tej priliki govorili za resolucijo, ki vladi priporoča, naj v Trstu ustanovi italijansko vseučilišče ali vsaj pravno fakulteto, za katero hoče mesto preskrbeti potrebno poslopje. Ko bi kedaj prišlo do izvršitve te resolucije, primerno bo pač povdarjati, da nimamo nič zoper to, da morajo pa ob enem kaj enakega za slovenski narod napraviti v Ljubljani.

V torek pridejo na vrsto srednje šole, pri katerih bode poslanec Klun vtemeljeval že zadnjič označeno resolucijo gledé obstanka kranjske gimnazije.

Iz predzadnje seje naj še omenjam, da je bila sprejeta resolucija, ki vladi vnovič priporoča še tekom te sesije predložiti načrt zakona, ki vravnava plače bogoslovnih profesorjev.

Govor poslanca Kluna

v državnem zborni dné 1. maja 1888.

Visoka zbornica!

Kedarkoli kak govornik na desnici visoke zbornice ne hvali naravnost vladnih naredeb in odlokov, oponaša mu kaj rada levica, da bi se moral všteti med opozicijske govornike. Pri obravnavi o budgetu naučnega ministerstva zaslužili bi to očitjanje skoraj vsi govorniki z desnice in tudi jaz. Zato si dovoljujem takoj v pričetku opomniti, da ne bom pobijal nobenega postavka naučnega ministerstva, marveč si le srčno želim oni čas, ko bi bilo mogoče pogrešati velike svote za vojaške namene in jih mnogo koristneje uporabiti za ljudsko omiko in vzgojo.

Vendar me to ne ovira, da se ne bi popolnoma odločno obrnil proti sedanji upravi za uk in bogočastje in izjavil, da jaz in moji ožji somišljeniki, in kakor ste se prepričali iz dosedanjih govorov, tudi druge skupine v visoki zbornici nimamo nobenega vzroka, da bi bili zadovoljni s sedanjo naučno upravo (Prav res! na desnici), in sicer mi zato ne, ker tudi najskromnejšim našim zahtevam in željam ni pokazala najmanjše prijaznosti ali blagovoljnosti.

Leto za letom smo v tej visoki zbornici pri raznih prilikah izražali svoje želje, nismo zahtevali koncesij, prednostij in privilegijev, marveč le v najponižnejši obliki svoje pravice, ki so z davkom naše krvi in premoženja dovolj drago plačane in tudi zajamčene v državnih temeljnih postavah, vendar je nas naučna uprava prezirala in nikakor ne uslišala navzlic krepki podpori visoke zbornice, ki je spre-

sem jih preštel doma dvakrat, zjutraj sem jih pregledal in spominjam se, kakor da je to zdajle, da sem jih zavil v čist popir ter jih vtaknil v žep.

„Niste li nikjer ostali? Premislite dobro.“

„Bog obvari! Nisem navajen kamorkoli zahajati z demarji, to sploh ni moja navada.“

„Pa kako se je to vendar zgodilo?“

„Bog me je gotovo kaznil!“

Denar se ni našel, čeravno je redarstvo napelo vse sile. Semen Semenič je predložil ravnatelju, da odzvimlje od njegove plače, dokler se izgubljen svota ne poravnava, ali ravnatelj ni hotel na to pristati.

„Pustimo to!“ odgovoril je na Kedrinovo ponudbo.

„Oh, kakor da me je prebodel s temi besedami!“ pripovedoval je kasneje Semen Semenič. — „Da me je imenoval tata — bilo bi mi laglje. Da me je raje izročil sodniji, ali tako, misliti si, da sem denar ukral, ali da me raje pusti v miru, ker mi nima kaj vzeti.“

Semen Semenič se je sam odpovedal blagajniške službi ter životari od onega, kar si zasluži s prepisovanjem.

(Konec prih.)

jela od nas nasvetovane resolucije. (Prav res! na desnici.)

Morda bi imeli večji vseh in bi več veljali pri gospodu naučnemu ministru, ko bi sedeli na leviši visoke zbornice (Pritrjevanje na desnici. — Čujte! in veselost na levici) in bi po vzgledu, ki smo ga videli pri prvem branji akademične društvene postave, najglasneje vpili in napadali vse mogoče osebe.

Akoravno je razdražen slovenski narod in njegovi zastopniki vsled preziranja, vendar bi ne hotel, da bi bila visoka zbornica priča takih prizorov, ki smo jih tedaj videli in ki niso primerni časti visoke zbornice in tudi ne časti člana vlade.

Listi, ki so v ožji zvezi z naučno upravo, opomnili so tedaj po pravici, da se kaj takega ne more zgoditi v nobenem parlamentu na svetu.

A ti listi niso storili pravo, ko so zatajili dogodke, ki so se vršili pred našimi očmi in katere je gosp. poslanec Pernerstorfer potrdil v „Deutsche Zeitung“ dné 28. februarija, in so hoteli krivdo izostale graje zvaliti na desnico visoke zbornice. Bolje bi bili storili, ko bi bili molčali, ali če so že hoteli deliti nauke, obrnili naj bi se bili na drugo adresu.

Gospôda moja! Slišali ste včeraj pritožbe slovenskega prebivalstva na severu. Dovoljujem si navesti pritožbe, ki leže na srci deželam, v katerih prebiva moj narod.

Najprvo moram izraziti svoje obžalovanje, da visoka naučna uprava tako malo ceni sklepe visoke zbornice (Tako je! Čujte! na desnici), in nam očitno dokazuje, kolike vrednosti je zbornica v njenih očeh. V tej visoki zbornici so se večkrat sprejele resolucije, ki so se živo vladi polagale na srce, da bi v južnih kronovinah tako vredila srednje šole in pripravnice za učitelje in učiteljice, da bi slovensko, oziroma italijansko in hrvatsko prebivalstvo moglo v svojem materinem jeziku vzgajati otroke.

Kar se tiče ustanovitve slovenskih paralelnih razredov, rekel je prejšnji naučni minister v budgetnem odseku, da hoče počakati najprvo poskus v Ljubljani in po tem ravnati se v ostalih deželah. Kakor pa je sedanjí gospod naučni minister moral že lansko leto priznati v budgetnem odseku, izkazal se je ta poskus. Toda beseda ministrova se ni uresničila. (Pritrjevanje na desnici.) V Mariboru, Celji, Gorici, Trstu, Pazinu se še sedaj niso ustanovili slovenski, oziroma italijanski in hrvatski paralelni razredi; zato je moral budgetni odsek letos zopet ponoviti dotično resolucijo.

Danes smo torej ravno tam, kakor pred leti, ali v resnici smo še na slabšem, kakor prej (Tako je! na desnici), ker so nam vzeli edino spodnjo gimnazijo za slovenske učence v Kranji.

Kot glavni vzrok te naredbe navajali so oficijozni listi, da je odpravljena gimnazija slabo obiskovana, da se mora štediti v državnem gospodarstvu in se je treba bati preobite množice duševnega proletarijata. Jaz znam dobro ceniti varčnost v državnem gospodarstvu in želim, da bi konečno prišli na dan vspehi in nasveti pred nekimi leti v ta namen sestavljene komisije. Kajti gotovega ravnotežja v državnem gospodarstvu ne moremo pričakovati edino le od večjih dohodkov, ako se ob jednem tudi ne zmanjšajo troški.

Ali ravno pri tem ministerstvu, o katerem sedaj razpravljamo, gledé varčnosti v drugih slučajih niso tako natančni.

Kranjski deželni zbor je v zadnjem zasedanji obravnaval o premembi postave gledé odkupa bire duhovnikov in cerkvá in jo po želji prebivalstva in ustavnih načelih tako premenil, da se ta odkup še le tedaj izvrši, ako ga zahteva večina zavezancev.

Akoravno je jasno, da bi po odkupu bire državni zaklad imel večje breme, ker bi moral po novi kongruji večje svote plačevati katoliški duhovščini, in da torej hitra izvršitev te postave ne bi bila na korist upravi bogočastja, vendar se je vladni zastopnik izrazil jako rezervirano in nam dal le malo upanja, da bo potrjena ta postava. In, gospôda moja, kaj mislite, zakaj?

Samo zato, da bi se ne predružačila birokratska „šablona“, kateri bi se precej izpodmaknil temelj z novo potrjeno postavo o kongruji, in da bi se postava na Kranjskem strinjala z dotičnimi postavami drugih deželá. Tako torej je bila vlada pripravljena takoj odbiti gotove prihranke in prevzeti večje državno breme.

(Dalje prih.)

Govor poslanca Jak. Hrena

v državnem zboru dné 25. aprila 1888.

(Konec.)

Kar se tiče izvršitve teh del, so v resnici tako nujna, kakor se bo visoka državna uprava lahko poučila iz poročil nižjih političnih organov in stavbenih oblastev. In če sem prav poučen, pričela je visoka državna uprava sama to delo, ker je, kakor se mi je reklo, ukazala, da se izdelajo načrti in troškovni računi gledé preloženja ceste pri Kapiteljskem in Kačjem hribu. Ako je to resnica, moram biti hvaležen visoki vladi, da je spoznala to nadlogo in storila prvi korak, da se odpravi. Želim le in prosim, da tudi v prihodnje do izvršitve obrača podjetju svojo pozornost in delo hitro skonča; to tembolj upam, ako dobí vlada pri zbornici primerno podporo, in se sprejme naslednja, od mene priporočena resolucija (bere):

„C. kr. vlada se pozove, da ukaže hitro izdelati potrebne načrte in proračune za odpravo promet ovirajočih strmin na državni cesti iz Ljubljane v Novomesto, in da se brez odlašanja more delo pričeti, postavi za to v proračun prihodnjega leta primerna svota.“ (Dobro! na desnici.)

Dovoljujem si še kratek čas poslužiti se Vaše potrpežljivosti, ker hočem tudi o budgetu govoriti in k točki 1. in 2. § 6. staviti predlog, da se primerno zviša od visoke vlade in budgetnega odseka nasvetovana podpora za karlovško in zagrebško državno cesto, ki je določena na 9000 in 3600 gl.

To je ista cestna črta, o kateri sem zdaj govoril, to je dolenska državna cesta, ki drži iz Ljubljane do hrvatske meje in se pri Novem mestu deli v dve črti, čez Gorjance in Metliko v Karlovec (karlovška cesta) in skozi Št. Jernej in Kostanjevico v Zagreb (zagrebška cesta).

Tudi na teh dveh črtah so bile enake nadloge in prometne ovire, kakor sem jih prej opisoval gledé ceste iz Ljubljane v Novo mesto, nadloge, o katerih so zastopniki Dolenske v tej zbornici v prejšnji in o pričetku te sesije mnogo govorili.

Ker je visoka zbornica blagovoljno podpirala vlado in sprejela resolucije, da se odpravijo one ovire, pričela je visoka vlada potrebne priprave na teh cestah.

Za dela na zagrebški državni cesti stavilo se je že lansko leto 6000 gld. v proračun, ki jih je visoka zbornica dovolila in so se gotovo tudi že porabili.

Kar se tiče troškov, proračunjeni so za karlovško cesto na 45.000 gld., za zagrebško pa na 86.000 gld.

Visoka vlada pa letos zahteva za karlovško cesto 9000 gld. kot prvi obrok, za zagrebško pa 6300 gld.; s tema zahtevama se strinja tudi predlog budgetnega odseka. Če se bode tako delil znesek za grajenje, trajala bodo dela na karlovški cesti celih pet let, na zagrebški pa celih trinajst let. Kaj je to?

Predlagani dotacijski zneski so tako neznatni in majhni, da zastopniki Kranjske z njimi ne morejo biti zadovoljni, temveč morajo zahtevati, da se dela hitreje nadaljujejo, kakor je mogoče s temi podporami. (Res je! na desnici.) Državna uprava je spoznala, da so ta dela potrebna, in so tudi tako nujna, da se ne morejo več odlašati; na korist so revnemu, stiskanemu dolenskem prebivalstvu, ki se mora večkrat izseljevati s trebuchom za kruhom v druge dežele in druge dele sveta. Kakor pa sem že prej pojasnil, so ta dela tudi državne in politične važnosti, in vendar se hočejo razdeliti na več let, na pet, oziroma trinajst let!

Ne verujem, da je tu vlada prav razumela svojo nalogo, zlasti če se pomisli, da ne gre za podporo kake konkurenčne ali deželne ceste, marveč za državno cesto, katere važnost je priznana tudi v stratežičnem oziru. Mi ne zahtevamo, da se morajo dela izvršiti v jednom ali dveh letih, a vendar naj se razdelé na primerno krajše število let, v prvem slučaju na tri, v drugem še na daljša štiri leta.

Dovoljujem si v tem oziru staviti predlog, da bi visoka zbornica blagovoljila od vlade in budgetnega odseka predlagana doneska primerno povišati, in smem visoko zbornico tembolj prositi, da podpira moj predlog, s katerim se strinjajo tudi drugi zastopniki Kranjske, ker so se doslej za ceste na Kranjskem zahtevale le najskromnejše podpore iz državnega žepa. Priporočam torej visoki zbornici slednji predlog (čita):

